

TEKSTI: TERHI KOUVO
KUVAT: HAASTATELLUT

VUODEN TIEDEARTIKKELI

Vuoden tiedeartikkeli pureutuu aikuistuvien nuorten elämään

Palkitun tiedeartikkelin tekijät Mari Käyhkö ja Päivi Armila seurasivat Itä-Suomen syrjäseuduilla varttuneita nuoria seitsemän vuotta selvittääkseen, mihin esteisiin he elämässään törmäivät ja miten esteitään ylittävät. Äänessä ovat tutkimukseen osallistuneet nuoret.

VUODEN TIEDEARTIKKELIN tunnustuksesta päättävä *Aikuiskasvatuksen* toimituskunta luonnehtii Käyhkön ja Armilan artikkelia ”Tasasen paskaa kuuluu” yhteiskunnallisesti vaikuttavaksi. Tematiikaltaan ja päätelmiltään se on poikkeuksellisen laadukas ja kiinnostava.

”Tiedeartikkeli tuo vähän tutkitun ryhmän, syrjäseudun nuorten, kokemuksia pitkältä aikajaksolta yhteiseen tietoisuuteen. Se avaa näkymiä kehkeytyvän aikuisuuden ja elämänongelmien tematiikkaan ja osallistuu tärkeään yhteiskunnalliseen keskusteluun hyvinvointieroista”, raati perustele.

Tutkijat osoittavat, että niin sanotuilla tavallistenkin perheiden tavallisilla nuorilla voi olla moninaisia elämänongelmia, eikä maaseutu kasvuympäristönä pelasta ongelmilta. Ongelmat kytkeytyvät yllättävänkin paljon perheeseen, rakkaussuhteisiin ja kamppailuun aikuistumiseen kuuluvia normatiivisia odotuksia vastaan.

Aikuiskasvatus-tiedelevy valottaa tutkimuksen ilmiöitä monitieteisesti. Itä-Suomen yliopistossa työskentelevät Mari Käyhkö ja Päivi Armila ovat sosiologeja, jotka haluavat tuoda asioita yhteiskunnalliseen keskusteluun ja ratkaistavaksi. Suomenkielinen tiedejulkaisu auttaa tavoittamaan nuorten parissa toimivat ja heidän asioistaan päättävät kasvatuksen ammattilaisia poliitikkoihin.

NUORET PITÄVÄT KIINNI KOULUTUKSESTA

Aiemmin nuorten ongelmien lähteitä on haettu esimerkiksi koulutusyhteiskunnan nuoruutta hios-tavasta luonteesta, työelämää leimaavasta kilpailun ja menestymisen uusliberalistisesta ajanhengestä. Käyhkön ja Armilan tutkimat nuoret ovat kuitenkin pitäneet sitkeästi kiinni koulutuksesta vaikeissakin elämäntilanteissa.

Yksi syy on se, että heille koulupaineet, kiusaaminen tai kouluväkivalta eivät olleet ongelmien lähtökohtina. Toinen syy on se, että nuoret ovat sisäistäneet koulutusyhteiskunnan eetoksen.

”Koulutuksesta pidetään kiinni, koska muuta vaihtoehtoa ei heille ole edes opetettu. Koulutuksen sisällöistä he eivät niinkään ole viehättyneet, moni on pettynyt itse asiassa”, tutkijat sanovat.

He peräänkuuluttavatkin koulutukselta joustavuutta: nuoret kaipaavat ymmärrystä valintojensa vaikeuksiin, samoin vaihtoehtoisia opiskelun tapoja.

”Monet ovat vaihtaneet koulutusalaan, keskeyttäneet, aloittaneet alusta, uupuneet tai sairastuneet. Nuorilla on monia asioita elämässä meneillään samalla, kun pitäisi rakentaa tulevaisuutta opintojen kautta.”

Mari Käyhkö

Päivi Armila

LUOTTAMUS RAKENTUU PITKÄSSÄ TUTKIMUSSUHTEESSA

Tutkimuksen haastatteluaineisto on koottu laadullisessa pitkittäistutkimuksessa seuraamalla seitsemää nuorta seitsemän vuoden ajan. Toimituskunta kiittää Mari Käyhköä ja Päivi Armilaa eettisesti ja metodologisesti herkstä tutkimusotteesta, jolla he pääsevät syvälle nuorten elämään.

Pitkän tutkimusjakson aikana suhde tutkittaviin nuoriin on syventynyt ja luottamus kasvanut. Se on tutkijoille voimavara.

”Nuorten kanssa on puhuttu varsin avoimesti mielen terveyteen, mielen hyvinvointiin, ongelmallisiin ihmissuhteisiin sekä riskialttiisiin elämäntapoihin liittyvistä kokemuksista”, tutkijat kertovat.

He jatkavat samojen nuorten parissa aina vuoteen 2025 asti. Vastaisuudessaakin teemat nousevat nuorten itsensä esillä ottamista asioista.

”Nuorten elämä ei ole pelkkää murhetta ja ongelmia, tarkastelemme myös rakkauksia, ystävyyskäsä, ilonpitoa ja elämänvalintoja”, tutkijat sanovat.

Lisää aiheesta

Käyhkö, M. & Armila, P. (2022). ”Tasasen paskaa kuuluu”. Elämän ongelmien kirja kehkeytyvässä aikuisuudessa. *Aikuiskasvatus*, 42(4), 270–285. <https://doi.org/10.33336/aik.122114>

Käyhkö, M. & Armila, P. (2022). Tutkijan tärkein työkalu on luottamus. Aikuiskasvatuksen blogi. <https://aikuiskasvatus.fi/blogi/tutkijan-tarkein-tyokalun-on-luottamus>

Raadin perustelut

Tiedeartikkeli tuo vähän tutkitun ryhmän, syrjäseudun nuorten, kokemuksia pitkältä aikajaksolta yhteiseen tietoisuuteen. Se avaa näkymiä kehkeytyvän aikuisuuden ja elämän ongelmien tematiikkaan ja osallistuu tärkeään yhteiskunnalliseen keskusteluun hyvinvointieroista.

Tutkimus on toteutettu kiinnostavasti, vahvalla käsityöläisen otteella, samalla käyden tasokasta keskustelua aiemman tutkimuksen kanssa. Tekijät pohtivat ansiokkaasti menetelmällisiä valintojaan. Laadullisen seuranta-tutkimuksen metodia hyödyntämällä artikkeli kontribuoi elämänongelman käsitteen, joka kuvaa oivallisesti kehkeytyvän aikuisuuden elämänvaiheessa eskaloitunutta pahaa oloa ja sen purkautumista toiminnaksi.

Tekijät pureutuvat eettisesti ja metodologisesti herkillä ja refleksiivisellä otteella syvälle tutkimiansa nuorten elämään ja elämän ongelmien muotoutumiseen sosiaalisissa konteksteissaan.

Yhteiskunnallisesti vaikuttava tiedeartikkeli on tematiikaltaan, päätelmiltään ja kiinnostavuudeltaan poikkeuksellisen laadukas. Aihe on raskas, mutta lukukokemus hieno: teksti on mukaansatempaavasti ja taitavasti kirjoitettu.

Aikuiskasvatuksen vuoden tiedeartikkelin tunnustus on myönnetty vuodesta 2003 lähtien.